

Wat er aan de hand kan zijn als leerlingen afhaken in de klas.

Als leerkracht zul je dit wel herkennen: een leerling die slim lijkt, veel weet, creatieve ideeën heeft, maar in de klas niet tot leren komt. Het werk blijft liggen, de motivatie zakt weg en soms komt er zelfs storend gedrag bij kijken. Het lijkt alsof zo'n leerling afhaakt. Maar wat is er eigenlijk aan de hand?

1. Het leren sluit niet aan bij hun manier van denken.

Sommige leerlingen verwerken informatie vooral in beelden. Zij hebben overzicht, stappenplannen of een plaatje in hun hoofd nodig om de leerstof te begrijpen. Zij leren top-down. Wanneer de uitleg vooral talig en in losse stukjes wordt gegeven, raken ze het overzicht kwijt. Het gevolg: ze begrijpen het niet meer en haken af.

2. Problemen met automatiseren.

Veel leerlingen die slim overkomen, lopen vast op, zoals het lijkt, simpele dingen zoals tafels, sommen tot 20 of spellingregels. Niet omdat ze het niet snappen, maar omdat het automatiseren lastig gaat of ze zien het nut er niet van in. Daardoor kost het maakwerk veel energie en hebben ze minder ruimte om de inhoud echt te begrijpen.

3. Concentratie en werkhouding.

Wanneer leren vooral een talige of herhalende vorm heeft, wordt het voor sommige kinderen saai en zwaar. Hun aandacht dwaalt af en ze verliezen motivatie. Soms wordt dit verward met een slechte werkhouding, terwijl het eigenlijk gaat om een mismatch tussen de manier van uitleggen en de manier waarop het kind leert.

4. Gebrek aan succeservaringen.

Als een kind keer op keer merkt dat het ondanks inzet toch fout gaat, daalt het zelfvertrouwen snel. 'Zie je wel, ik kan dit niet.' ze gaan minder proberen, minder vragen stellen en lijken zich terug te trekken – of laten juist clownesk gedrag zien.

Tips voor leerkrachten:

- Biedt overzicht: werk met schema's, stappenplannen en visuele hulpmiddelen.
- Varieer in werkvormen: laat kinderen ook bewegend leren of in spelvorm oefenen.
- Geef kleine succesmomenten: laat ze ervaren dat hun inzet wel het resultaat oplevert.
- Herken de signalen: vaak is het niet onwil, maar een andere manier van leren.

